Politechnika Warszawska

KARTA PRZEDMIOTU OFEROWANEGO W SZKOLE DOKTORSKIEJ

Kod przedmiotu	4606-PW-0000000-0083	Nazwa przedmiotu	w j. polskim	Metodologia prowadzenia zajęć dydaktycznych	
			w j. angielskim	Methodology of teaching	
Przynależność do grupy przedmiotów	Warsztat badacza				
Koordynator przedmiotu	dr hab. inż. Mariusz Kostrzewski, prof. uczelni				
Jednostka realizująca	Szkoła Doktorska	Dyscyplina/y naukowa*			
Poziom kształcenia	Kształcenie doktorantów	Semestr	zimowy i letni		
Język zajęć	polski				
Forma zaliczenia:	zaliczenie	Sumaryczna liczba godzin w semestrze	45	Sumaryczna liczba ECTS	3
Minimalna liczba uczestników	10	Maksymalna liczba uczestników	bez ograniczeń	Dostępność dla studentów	Nie

Typ zajęć		Wykład	Ćwiczenia audytoryjne	Ćwiczenia projektowe	Laboratorium	Seminarium
Liczba godzin zajęć	tygodniowo	5		5-10		
	łącznie w semestrze	10		35		

* nie dotyczy warsztatu badacza

1. Wymagania wstępne

Brak wstępnych wymagań związanych z zaliczeniem innych zajęć.

Zgodnie z Programem Kształcenia w Szkole Doktorskiej Politechniki Warszawskiej „Metodologia prowadzenia zajęć dydaktycznych" (w wersji polskiej lub angielskiej) jest przedmiotem obowiązkowym, który należy zrealizować na pierwszym roku kształcenia.

W zakresie przedmiotu doktorant jest zobowiązany do (rys. 1.):

- zaliczenia wykładu pod nazwą *Podstawy dydaktyki szkoły wyższej*,
- zaliczenia 2 spośród następujących modułów**:
  - *Metody w dydaktyce szkoły wyższej*,
  - *Emisja głosu*,
  - *Nowoczesne narzędzia stosowane w dydaktyce*,
  - *Nowoczesne formy kształcenia*,
  - *Współczesne metody prezentacji*,
- współprowadzenia zajęć w wymiarze 15 godzin (uwaga: praktyki mogą być realizowane w ciągu roku akademickiego, w zakresie którego doktorant podjął się udziału w przedmiocie, a zatem praktyki mogą być realizowane dokładnie w pierwszym lub drugim semestrze zajęć).

Brak zaliczenia wykładu, któregoś z 2 wybranych modułów (warsztatów/projektów) i/lub brak współprowadzenia zajęć (praktyk) skutkuje brakiem otrzymania zaliczenia z przedmiotu (oznaczanym jako „nzal" w dokumentacji wewnętrznej Uczelni i w USOSie). W przypadku, gdy praktyki nie zostaną zrealizowane w semestrze, w którym odbywają się zajęcia z niniejszego przedmiotu dla danego doktoranta zaliczenie pozostaje wstrzymane do czasu zakończenia kolejnego semestru.

W przypadku braku zaliczenia przedmiotu „Metodologia prowadzenia zajęć dydaktycznych" należy zapisać się na niego ponownie, w następnym semestrze, a następnie zrealizować te z części przedmiotu, które nie zostały zaliczone.
Każdy z doktorantów, który zapisuje się na przedmiot akceptuje warunki Regulaminu przedmiotu.

Terminy realizacji zajęć podawane są w USOSie i/lub na stronie Szkoły Doktorskiej PW oraz w punkcie 7 niniejszego dokumentu (zastrzega się ewentualne zmiany z przyczyn niezależnych od koordynatora przedmiotu oraz osób prowadzących poszczególne jego części).

**Każdy z doktorantów wybiera tylko 2 moduły (każdy z modułów jest przedstawiony w dalszej części karty przedmiotu).

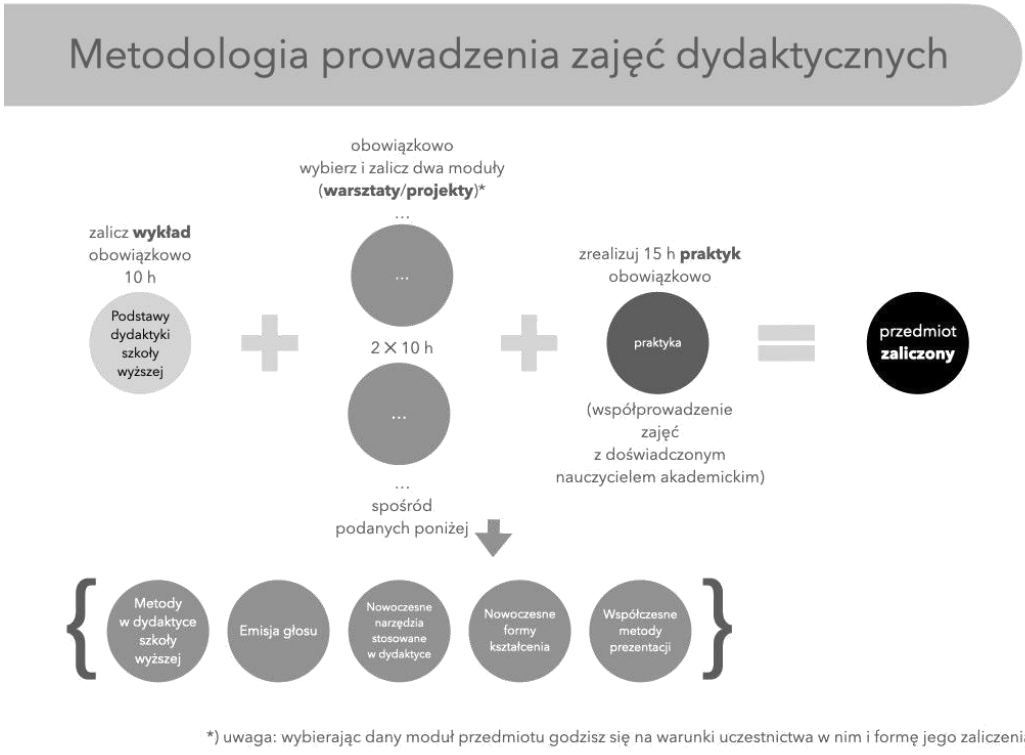

Rys. 1. Struktura zajęć w zakresie przedmiotu „Metodologia prowadzenia zajęć dydaktycznych"

2. Cele przedmiotu

Celem przedmiotu jest przygotowanie doktoranta do samodzielnego, świadomego i efektywnego planowania i realizacji procesu kształcenia będącego niezbędnym elementem kompetencji zawodowych nauczyciela akademickiego.

3. Treści programowe (dla każdego typu zajęć oddzielnie)

Podstawy dydaktyki szkoły wyższej

Podstawowe pojęcia z zakresu dydaktyki szkoły wyższej, tradycja i nowoczesność w dydaktyce, konstruowanie własnego poglądu dydaktycznego, dydaktyka i metodyka, efekty kształcenia, taksonomia i operacjonalizacja celów kształcenia, pomiar dydaktyczny, zasady nauczania.
Czas trwania wykładu w semestrze: 10 godzin.

Metody w dydaktyce szkoły wyższej

Poznanie i ćwiczenie podstawowych metod dydaktycznych (w tym: warsztat dydaktyczny, pogadanka, burza mózgów).

Czas trwania modułu w semestrze: 10 godzin.

Emisja głosu

1. Autoprezentacja – w celu zdiagnozowania poziomu mowy słuchaczy, ich emisji głosu, oddechu, tempa mówienia, głośności, sposobu wymawiania poszczególnych głosek, wyrazów oraz całych fraz (1 godzina)
2. Oddech do mówienia. Ćwiczenia oddechowe mają na celu wykształcenie prawidłowego toru oddechowego; pogłębienie wdechu i wydłużenie fazy wydechowej; uelastycznienie mięśni tłoczni brzusznej wpływających na

pracę mięśnia przepony. Zapobieganie niepożądanym zjawiskom takim jak: zaburzenia pomiędzy rytmem oddychania, a strukturą wypowiedzi, mówienie wyłącznie na pełnym wydechu, bez przydechu. Umiejętność dostosowania długości wydechu do czasu trwania wypowiedzi (3 godziny).

3. Fonacja i emisja. Ćwiczenia wytwarzania i wydobywania głosu tak, aby powstawał on w sposób jak najmniej obciążający mięśnie głosowe. Ćwiczenia uruchamiające rezonatory dolne i górne (wysokość). Ćwiczenia giętkości i melodyjności głosu (barwa). Ćw. na dynamikę głosu (natężenie) (3 godziny).
4. Ćwiczenia z technik mowy – praca z tekstem i mową spontaniczną (3 godziny), w tym:
   - motoryczna rozgrzewka artykulacyjna,
   - praca nad prawidłowym sposobem wymawiania samogłosek, w izolacji, w zbiegach samogłoskowych występujących w wyrazie, w wyrażeniach, zdaniach,
   - praca nad tempem wypowiedzi,
   - praca nad długością frazy,
   - praca nad intonacją,
   - praca nad dźwięcznością i nośnością mowy.

Czas trwania modułu w semestrze: 10 godzin.

Nowoczesne narzędzia stosowane w dydaktyce

Dziesięciogodzinny warsztat; dyskusja, rozwój umiejętności, pokaz, ćwiczenia, instruktaż, inscenizacja.

Podczas tych warsztatów doktoranci poznają pojęcia innowacyjności i kreatywności oraz dyskutują o innowacyjnych rozwiązaniach metodycznych. Podczas warsztatów prezentowane są nowoczesne narzędzia cyfrowe wykorzystywane w edukacji (m.in. interaktywne tablice internetowe, narzędzia testowe, jak quizy online z wykorzystaniem smartfonów, generowanie kodów QR do celów edukacyjnych, nowoczesne narzędzia do tworzenia gier edukacyjnych i escape roomów, internetowe bazy bezpłatnych materiałów prezentacyjnych, czaty internetowe, do wykorzystania podczas zajęć do komunikacji ze studentami i wiele innych).

Zajęcia prowadzone są w formie warsztatowej, aktywizującej studentów, zachęcającej do przełamywania zinternalizowanych schematów myślowych i standardowych technik organizacyjnych w edukacji.

1. Kreatywność a innowacyjność. Trening twórczości. Myślenie poza schematem.
2. Innowacyjne tworzenie (auto)prezentacji.
3. Innowacyjność i sposoby jej kształtowania, w tym:
   - potrzeba innowacji,
   - innowacje a Unia Europejska,
   - bariery pojęciowe na drodze do kreatywności,
   - trzy wymiary innowacji,
   - innowacje w uniezależnieniu szkoleń od przestrzeni (miejsca) – przykłady firm Google, Multicom, Procter & Gamble.
4. Innowacyjny sposób wykorzystania tradycyjnych form edukacji zdalnej. Innowacyjne metody (uczenie się immersyjne i zappingowe).
5. Zjawisko hejtu w Internecie.
6. Blog, vlog, webinar, fanpage – konteksty edukacyjne nieformalnej przestrzeni Internetu.
7. Edutainment – grywalizacja, łączenie aktywności rozrywkowych z działaniami edukacyjnymi (m.in. geocaching, questing)
8. Rzeczywistość wirtualna w edukacji (rozszerzona rzeczywistość w kontekście działań edukacyjnych w wybranych obszarach).
9. Planowanie krok po kroku zajęć z wykorzystaniem innowacyjnych narzędzi cyfrowych. Dobór narzędzia do motedy i rodzaju prowadzonych zajęć.

Czas trwania modułu w semestrze: 10 godzin.

Nowoczesne formy kształcenia

Warsztat dotyczy nowoczesnych form kształcenia. Rozpatrywane i ćwiczone będą: pobudzanie kreatywności u studentów, elementy *design thinking* lub *double diamond* (metodyka i fazy, rola empatii, prototypowania i testowania rozwiązań), elementy *problem-based learning* i ich wykorzystanie w dydaktyce, motywowanie studentów (warsztaty kreatywności z wykorzystaniem materiałów do prototypowania, klocków Lego itp.).

Pozycje literatury: [15]-[17].

Czas trwania modułu w semestrze: 10 godzin.

Moduł realizowany jest w trybie zdalnym za pośrednictwem MS Teams (prowadzący nie dokonuje adnotacji w kalendarzu MS Teams o godzinie zajęć w module).

Współczesne metody prezentacji

Wykład:

1. Przygotowanie do wystąpienia publicznego.
2. Plan wystąpienia i jego realizacja.
3. Mowa ciała. Panowanie nad ciałem.
4. Strój i otoczenie. Ich wpływ na wystąpienie publiczne.
5. Początek i koniec wystąpienia publicznego.

Laboratorium:

1. Ćwiczenia wystąpień publicznych.
2. Mowa ciała nie może naszdradzać.
3. Czy ważny jest strój?
4. Ćwiczenie początku i zakończenia wystąpienia.

W czasie trwania zajęć w module może nastąpić rejestracja działań każdego z uczestników przeprowadzana celem formowania i udoskonalania postaw oraz zachowań związanych z wystąpieniami publicznymi. Zapisując się na ten moduł, doktorant decyduje się na zaakceptowanie warunków związanych z rejestracją działań, w szczególności nagrywanie wizerunku, gestów, głowu, i in., a przy tym także na adekwatny komentarz.

Czas trwania modułu w semestrze: 10 godzin.

4. Efekty uczenia się

Rodzaj efektu	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się w SD PW	Sposób weryfikacji efektów uczenia*
Wiedza			
W01	zna i rozumie główne trendy rozwojowe realizowanej dyscypliny naukowej oraz związane z tym metodologię badań naukowych	SD_W3	Test/Kolokwium pisemne Ocena aktywności w trakcie zajęć
Umiejętności			
U01	potrafi komunikować się na tematy specjalistyczne, właściwe dla reprezentowanej dyscypliny naukowej, w stopniu umożliwiającym aktywne uczestnictwo w krajowym oraz międzynarodowym środowisku naukowym, w tym w ramach międzynarodowych konsorcjów uczelni badawczych.	SD_U4	Ocena aktywności w trakcie zajęć
U02	potrafi planować – w sposób metodologicznie poprawny – zajęcia dydaktyczne lub grupy zajęć i realizować je z wykorzystaniem nowoczesnych metod i narzędzi	SD_U9	Ocena aktywności w trakcie zajęć
Kompetencje społeczne			
K01	jest gotów wypełniać zobowiązania społecznych badaczi i twórców oraz inicjowania działania na rzecz interedu publicznego	SD_K3	Ocena aktywności w trakcie zajęć

* dozwolone sposoby weryfikacji efektów uczenia się: egzamin; egzamin ustny; kolokwium pisemne; kolokwium ustne; ocena projektu; ocena sprawozdania; ocena raportu; ocena prezentacji; ocena aktywności w trakcie zajęć; prace domowe; test

5. Kryteria oceny

***Podstawy dydaktyki szkoły wyższej*:**

- Zaliczenie testu. Test pytań zamkniętych jednokrotnego wyboru. Zalicza 70% poprawnych odpowiedzi.

***Metody w dydaktyce szkoły wyższej*:**

- Zaliczenie warsztatów realizowane jest na podstawie obecności oraz indywidualnego przygotowania i przeprowadzenia z uczestnikami grupy fragmentów zajęć akademickich przy zastosowaniu wskazanych metod dydaktycznych.

***Emisja głosu*:**

- Przedmiot zaliczany jest w formie ustnej. Aby uzyskać zaliczenie, wymagana jest obecność na 75% czasu zajęć i aktywne uczestnictwo.

***Nowoczesne narzędzia stosowane w dydaktyce*:**

- Przygotowanie krótkiego ćwiczenia (fragmentu zajęć) z wykorzystaniem wybranej metody nauczania.
- Zaprezentowanie ćwiczenia grupie (ćwiczenie powinno zająć maksymalnie 10 minut).
- Praca własna studentów (aktywność na zajęciach, jakość prezentacji).

***Nowoczesne formy kształcenia*:**

- Obecność i aktywne uczestnictwo.

Współczesne metody prezentacji:

- Obecność i aktywne uczestnictwo.

Wyniki z poszczególnych części przekazywane są doktorantom za pośrednictwem medium elektronicznych, w szczególności MS Teams, natomiast rezultat (nie)zaliczenia przedmiotu przez USOS.

6. Literatura Literatura

podstawowa:

[1] J. Calhann, Hopkins, Przykłady modeli uczenia się i nauczania, WSiP, Warszawa 1999.

[2] G. Fenstermacher, J. Soltis, Style nauczania,WSiP, Warszawa 2009.

[3] R. Gagne, L. Briggs, W. Wager, Zasady projektowania dydaktycznego, WSiP, Warszawa 1992

[4] A. Kotusiewicz, G. Koć-Seniuch, Nauczyciel akademicki, w refleksji nad własną praktyką edukacyjną, Wydawnictwo Akademickie ŻAK,, Warszawa 2008.

[5] P. Tkaczyk P., Grywalizacja, Warszawa 2012

[6] K. Kruszewski (red.), Sztuka nauczania, PWN, Warszawa 2015

[7] B. Sajduk, Nowoczesna dydaktyka akademicka. Kto kogo uczy?, Wyższa Szkoła Europejska im. ks. Józefa Tischnera, Kraków 2014

[8] D. Dziewulak, Nauczyciel akademicki – rzemieślnik czy artysta? Publikacja pokonferencyjna: „Jak uczyć skutecznie?"; Uniwersytet Warszawski 2013 r.

[9] Dziewulak D.: Jak być skutecznym nauczycielem nauczycieli, Tygodnik opinii Wszystko Co Najważniejsze, Instytut Nowych Mediów, Warszawa 2016.

https://wszystkoconajwazniejsze.pl/dobromir-dziewulak-jak-byc-skutecznym-nauczycielem-nauczycieli/.

[10] Dziewulak D.: Czy dydaktyka uniwersytecka zostanie wreszcie zauważona i doceniona? (artykuł),Tygodnik opinii Wszystko Co Najważniejsze, Instytut Nowych Mediów, Warszawa 2016.

[11] Dziewulak D.: Uniwersytet nie umarł, uniwersytet udaje. (polemika),Tygodnik opinii Wszystko Co Najważniejsze, Instytut Nowych Mediów, Warszawa 2016.

[12] E. Goźlińska, Jak skonstruować grę dydaktyczną?, WSiP, Warszawa 2004. 11. H. Hamer, Rozwój umiejętności społecznych, VEDA, Warszawa 1999.

[13] M. Kostyra, A. Rosiak, Zajęcia dydaktyczne. Jak je prowadzić?, GWP, Gdańsk.

[14] M. Silberman, Active learning: 101 strategies to teach any subject, San Francisco 2005.

[15] M. Vianna, Vianna Y., Adler I.K., Lucena B., Russo B., Design thinking: business innovation, 1st eletronic edition, MJV Tecnologia ltda, Rio de Janeiro 2012, dostęp: http://cdn2.hubspot.net/hubfs/1701231/Documents/Design_Thinking_-_The_Book/Design_Thinking_The_Book.pdf (dostęp on-line: 24 września 2022) lub: http://na-magazynie.pl/wp-content/uploads/2015/03/Design-Thinking-The-Book.pdf (dostęp on-line: 24 września 2022)

[16] M. Stickdorn, J. Schneider (Eds.), This is service design thinking. Basics — Tools — Cases, BIS Publishers Amsterdam 2011, dostęp: https://ec-lcc-nnu.wikispaces.com/file/view/Service+Design+Thinking+Book.pdf (dostęp on-line: 7 marca 2018) lub: https://issuu.com/bis_publishers/docs/this_is_service_design (dostęp on-line: 24 września 2022)

[17] M. Kostrzewski, 2018, One Design Issue – Many Solutions. Different Perspectives of Design Thinking – Case Study. In: Uden L., Hadzima B., Ting IH. (eds) Knowledge Management in Organizations. KMO 2018. Communications in Computer and Information Science, vol 877, pp. 179-190. Springer, Cham, https://doi.org/10.1007/978-3-319-95204-8_16

7. Terminy zajęć
Podstawy dydaktyki szkoły wyższej *(wykład realizowany w trybie zdalnym)*
Grupa I: • 7.03.2024 w godz. 15:30-19:45 • 14.03.2024 w godz. 15:30-19:45
Metody w dydaktyce szkoły wyższej *(moduł realizowany w trybie stacjonarnym, miejsce realizacji zostanie podane przez USOS):*
Grupa I: • 20.03.2024 w godz. 15:30-19:45 • 27.03.2024 w godz. 15:30-19:45
Emisja głosu (*moduł realizowany w trybie stacjonarnym, miejsce realizacji zostanie podane przez USOS):*
Grupa I: • 5.03; 12.03; 19.03.2024 w godz. 17:00-19:30
Nowoczesne narzędzia stosowane w dydaktyce *(moduł realizowany w trybie stacjonarnym, miejsce realizacji zostanie podane przez USOS):*
Grupa I • 14.05.2024 w godz. 10:00- 14:00 • 21.05.2024 w godz. 10:00-13:00
Nowoczesne formy kształcenia *(moduł realizowany w trybie zdalnym):*
Grupa I: • 15.04; 16.04.2024 w godz. 10:00- 13:45
Współczesne metody prezentacji *(moduł realizowany w trybie stacjonarnym, miejsce realizacji zostanie podane przez USOS):*
Grupa I • 14.03.2024 w godz. 11:00-13:30 • 21.03.2024 w godz. 11:00-13:30 • 28.03.2024 w godz. 11:00-14:15

7. Nakład pracy doktoranta niezbędny do osiągnięcia efektów uczenia się**		
Lp.	Opis	Liczba godzin
1	godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim wynikające z planu	45

2	Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim w ramach konsultacji, egzaminów, sprawdzianów itp.	10
3	Godziny pracy samodzielnej doktoranta w ramach przygotowania do zajęć oraz opracowania sprawozdań, projektów, prezentacji, prowadzenia zajęć, prac domowych	20
4	godziny pracy samodzielnej doktoranta w ramach przygotowania do egzaminu, sprawdzianu, zaliczenia	15
	Sumaryczny nakład pracy doktoranta	**80**
	Liczba punktów ECTS	**3**

** 1 ECTS pracy = 25-30 godzin nakładu pracy doktoranta (np. 2 ECTS = 60 godzin; 4 ECTS = 110 godzin